

Cyngor Iechyd Cymuned Hywel Dda

Cynllun Gweithredol 2020-2021

Ebrill 2020

Cyngor Iechyd Cymuned (CIC) yw llais annibynnol pobl yng Nghymru sy'n defnyddio gwasanaethau'r GIG. Rydym yn cynnwys gwirfoddolwyr lleol sy'n gweithredu fel llygaid a chlustiau cleifion a'r cyhoedd. Mae 7 CIC yn cwmpasu gwahanol rannau o Gymru.

Gellir gweld copi electronig o'r ddogfen hon ar ein gwefan:

www.communityhealthcouncils.org.uk/hyweldda

Os hoffech gael y cyhoeddiad hwn mewn fformat a / neu iaith arall, cysylltwch â ni:

Suite 5

Llawr 1af

Ty Myrddin

Caerfyrddin

SA31 1BT

Ffôn: 01646 697610

E-bost: hyweldda@waleschc.org.uk

Twitter: @hywelddaCHC

Facebook: Hywel Dda Community Health Council

Cynnwys

Cyflwyniad y Cadeirydd	4
Ardal Sir Gaerfyrddin	7
Ardal Ceredigion	8
Ardal Sir Benfro	9
Ynglŷn â'ch Cyngor Iechyd Cymuned	11
Gwneud gwahaniaeth drwy ein gweithgareddau	12
Ein llywodraethu	13
Ein gweledigaeth	14
Ein fframwaith strategol	15
Ein hamcanion cydraddoldeb	16
penderfynu beth rydyn ni'n ei wneud a sut rydyn ni'n ei wneud	17
Themâu a blaenoriaethau allweddol ar draws Hywel Dda	18
Blaenoriaethau allweddol Cymru gyfan	23
Ymateb i faterion wrth iddynt godi	24
Sut allwch chi leisio'ch barn neu gymryd rhan	25
Sut i gysylltu â ni	25
Atodiadau	26

Cyflwyniad y Cadeirydd

Rydym eisoes yn gwybod y bydd 2020-2021 yn gyfnod o newid i bobl yn ardal Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda (y Bwrdd Iechyd).

Mae gwasanaethau'r GIG yn Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro yn esblygu fel rhan o gynllun tymor hir y Bwrdd Iechyd i reoli gofal iechyd mewn ffordd a fydd yn anelu at fynd i'r afael â rhai o'r anawsterau y mae pobl yn eu hwynebu ar hyn o bryd wrth gyrchu gofal iechyd. Yn ogystal â hyn, mae pandemig firws Corona wedi golygu bod pethau bellach yn newid ar gyflymder cyflym iawn.

Mae gan y Cyngor Iechyd Cymuned rôl bwysig yn hyn. Fel llais statudol y claf, rydym yn ymwneud â sicrhau bod llais defnyddwyr gofal iechyd yn ganolog wrth wireddu strategaeth y BI. Rydym hefyd yn hanfodol wrth sicrhau pan fydd gwasanaethau iechyd yn newid fel rhan o ymateb bydeang i'r firws Corona, ein bod

yn craffu ar newidiadau lleol.

Mae pobl yn gwerthfawrogi eu GIG ac yn cydnabod eu bod dan bwysau ac weithiau'n ei chael hi'n anodd. Mae pobl yn poeni am newidiadau o ran ble, pryd a sut maen nhw'n cael y gofal sydd ei angen arnyn nhw, yn enwedig ar adegau pan mae'n rhaid iddyn nhw ddibynnu ar eraill. Rydym yn cydnabod nad yw pob newid yn arwain at welliannau yn awtomatig ond bod angen newid pob gwelliant. Mae'r amrywiaeth enfawr o newidiadau sydd wedi digwydd fel rhan o'r pandemig firws corona bellach yn golygu bod ein gwasanaethau iechyd yn wahanol iawn i'r ffordd yr oedd pethau ychydig fisoedd yn ôl.

Rydym yn clywed yn ein trafodaethau â phobl, yr her sy'n eu hwynebu wrth gael apwyntiad meddyg teulu. Mae pobl yn cofio amseroedd pan allent yn aml fynd i aros i gael eu gweld yn y feddygfa'r un diwrnod, heb archebu ymlaen llaw.

Anaml y bydd y math hwn o wasanaeth ar gael y dyddiau hyn. Mae pobl yn dweud wrthym fod gweld meddyg yn llawer anoddach nag yr arferai fod ac maen nhw'n teimlo bod hyn yn gythryblus, yn enwedig os nawr mae'n rhaid iddyn nhw ddefnyddio ffyrdd gwahanol iawn o gael apwyntiad.

Mae pobl hefyd yn dweud wrthym y gall gofal ysbyty fod yn broblem. Hyd at ychydig fisoedd yn ôl, y prif faterion oedd amseroedd aros am apwyntiadau, triniaeth neu dderbyniadau, materion parcio pan fydd pobl yn cyrraedd yno. Gall hefyd fod yn broblemau ynglŷn â chyrraedd adref o'r ysbyty a chael y gefnogaeth sydd ei hangen arnynt wrth wella ar ôl triniaeth a byw gydag afiechyd. Mae firws Corona bellach wedi golygu bod pobl yn poeni mwy am oedi ym mhob math o ofal ysbyty yn ogystal â gwahaniaethau enfawr yn y ffordd y bydd y gofal hwn nawr yn digwydd yn ddiogel.

Ochr yn ochr â hyn, rydym yn deall yn gyffredinol, na ellir darparu pob math o ofal iechyd

ym mhob lleoliad, yn agos at ble mae pobl yn byw. Mae hyn yn golygu y bydd canolfannau rhanbarthol weithiau, yn gweithio ar draws nifer o fyrdau iechyd. Er ei bod yn galonogol cael canolfannau arbenigedd, mae pobl yn poeni am fod ymhell o gartref pan nad ydyn nhw'n iach.

Mae'r rhan fwyaf o bobl yn ymwybodol mai dim ond rhan o'r darlun yw'r GIG wrth geisio sicrhau bod pobl yn byw'n dda ac yn heneiddio'n dda. Mae cymorth gofal cymdeithasol hefyd yn bwysig er mwyn caniatáu i bobl fod mor egniol a chyfranog ag y gallant yn eu cymunedau eu hunain, er gwaethaf eu problemau iechyd. Rydym yn gwybod ar hyn o bryd, nad yw darparwyr iechyd a gofal cymdeithasol bob amser yn gweithio cystal ag y gallent ei wneud. Mae hwn yn faes newid arall sy'n cael sylw.

Yn ystod 2020-2021, byddwn yn parhau i weithio gyda'r Bwrdd Iechyd a sefydliadau eraill i gynnwys pobl mewn penderfyniadau, fel y gallwn gyda'n gilydd symud ymlaen

gyda newidiadau cadarnhaol. Byddwn yn gwneud hyn, er bod y sefyllfa pandemig eisoes wedi arwain at wahaniaethau mawr i bob un ohonom yn ein bywydau bob dydd.

Yn bwysig, byddwn yn parhau i ymateb i bethau sydd o bwys i unigolion a grwpiau yn ein cymunedau. Yn draddodiadol mae ein haelodau a'n staff CIC wedi mynd o gwmpas, o fewn cymunedau lleol i sicrhau bod barn pobl ar eu gwasanaethau iechyd yn cael ei clywed. Mae'n rhaid i ni gynrychioli ac adlewyrchu barn 384,000 o bobl ac mae hyn yn golygu yn anochel y bydd gwahanol farnau am yr hyn y mae pobl ei eisiau a'r hyn sydd ei angen ar bobl. Bellach mae angen i ni addasu ein ffyrdd o weithio i sicrhau ein bod yn parhau i wneud hyn hyd yn oed pan fydd cyfyngiadau o bosibl i ble y gallwn fynd.

Bydd cyflawni ein cynllun ar gyfer eleni yn golygu bod yn rhaid i'n haelodau gwirfoddol, partneriaid cymunedol a phobl leol barhau i weithio gyda'i gilydd. Rydyn ni eisiau gwrando ar brofiadau pobl o wasanaethau'r GIG, beth oedd yn dda, beth oedd ddim cystal ag o hyn gallwn ni nodi'r hyn sydd ei angen i wella pethau i ni i gyd. Rydym am allu adlewyrchu'r gwahanol safbwyntiau i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau ym maes gofal iechyd.

Yn olaf, mae CICau ledled Cymru hefyd yn debygol o wynebu newidiadau wrth i Lywodraeth Cymru gymryd camau tuag at ffurfio "Llais y Dinesydd" newydd. Rydyn ni am barhau i glywed gennyh chi fel unigolion, grwpiau a chymunedau a dweud wrthyh chi beth rydyn ni'n ei wneud. Rydyn ni eisiau cryfhau llais pobl yn ein cymunedau yn Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro.

Mansell Bennett MSc
Cadeirydd Cyngor Iechyd
Cymuned Hywel Dda

Ardal Sir Gaerfyrddin

Sir Gaerfyrddin, gyda phoblogaeth o 184,900, yw'r sir fwyaf yn Hywel Dda. Y trefi allweddol yw Llanelli, Caerfyrddin a Rhydaman.

Yn Sir Gaerfyrddin mae dau Ysbyty Dosbarth a Chyffredinol - ysbyty Glangwili yng Nghaerfyrddin ac Ysbyty'r Tywysog Philip yn Llanelli.

Mae dau ysbyty cymunedol hefyd, un yn Rhydaman a'r llall yn Llanymddyfri. Yn Sir Gaerfyrddin mae 32 o feddygfeydd teulu gan gynnwys meddygfeydd cangen.

Blaenoriaethau Ardal Sir Gaerfyrddin

Nod Ardal Sir Gaerfyrddin yw monitro gwasanaethau yn ei hardal. Mae hyn yn cynnwys iechyd sylfaenol, aciwt, anabledau dysgu, gofal cymunedol a deintyddiaeth.

Ar ddechrau'r flwyddyn, ein cynlluniau oedd edrych ar wasanaethau fel:

- Uned Endoscopi yn YTP,
- Amseroedd cyfeirio a thriniaeth
- Gwasanaethau Plant
- Gwasanaethau Bydwreigiaeth
- Pentref Lles Llanelli
- Cyfleuster gofal integredig Crosshands
- Polisi newydd am fynediad at Feddygon teulu
- Parcio ceir yn ysbytai
- Trafnidiaeth
- Ysbyty Cymunedol Llanymddyfri
- Ysbyty Cymunedol Rhydaman

Nawr bydd yn rhaid i ni symud ein ffocws i edrych ar sut mae'r Bwrdd Iechyd yn newid ei dull yng ngoleuni'r pandemig firws Corona a sut mae gwasanaethau'n cael eu hailsefydlu i ddiwallu anghenion cleifion.

Mae arweiniad y llywodraeth yn golygu na allwn siarad â phobl yn eu cymunedau ac mewn ysbytai fel y byddem fel arfer yn ei wneud. Mae hyn yn golygu bod angen i ni nawr ddod o hyd i

ffyrdd newydd o glywed yr hyn y mae pobl eisiau ei rannu gyda ni am eu GIG lleol.

Byddwn yn adolygu ein sefyllfa o ran ymweld â chleifion a mynychu digwyddiadau cyhoeddus ac unwaith y bydd yn briodol byddwn yn ailgychwyn y gwaith hwn.

Ardal Ceredigion

Ceredigion yw'r sir fwyaf gwledig yn Hywel Dda gyda phoblogaeth o oddeutu 75,000 o bobl. Mae prif ysbyty Bronglais wedi'i leoli yn Aberystwyth tua'r gogledd. Mae ysbyty cymunedol yn Nhregaron ac mae dwy ganolfan ofal integredig yn y sir yn ogystal ag 11 meddygfa teulu.

Y tu hwnt i'n rôl yn ymateb i firws Corona, y mae'n rhaid iddo gael blaenoriaeth bellach, bydd Pwyllgor Ardal Ceredigion yn parhau i fonitro gwasanaethau gan gynnwys gofal sylfaenol, gofal ysbyty, iechyd meddwl ac anabledau dysgu ynghyd â gofal a ddarperir mewn lleoliadau cymunedol.

Rydym wedi gweld dros y flwyddyn ddiwethaf y bu newidiadau yng Ngheredigion o ran darparu mwy o ofal y tu allan i ysbytai yn y gymuned, dan arweiniad canolfannau gofal integredig a agorwyd yn ddiweddar yn Aberteifi ac Aberaeron ac yn unol â nodau ehangach y Bwrdd Iechyd. Ar ddechrau'r flwyddyn, ein cynlluniau oedd monitro ac edrych ar wasanaethau fel:

- Y canolfannau gofal integredig newydd
- Ysbyty cymunedol Tregaron
- Gwasanaethau meddygon teulu ledled y sir
- Gwasanaethau Iechyd Meddwl Oedolion
- Gwasanaethau Iechyd Meddwl Oedolion Hŷn
- Gwasanaethau bydwreigiaeth
- Polisi newydd am fynediad at Feddygon
- Trafnidiaeth

Er ein bod yn bwriadu canolbwyntio ar feysydd newid gwasanaeth yr oeddem yn gwybod eu bod ar y gweill, yn enwedig ym maes

gwasanaethau iechyd meddwl, mae'n rhaid i ni nawr addasu ein cynlluniau gwaith. Rydym hefyd yn gwybod bod y Bwrdd Iechyd wedi gorfod gwneud ystod o newidiadau cyflym i wasanaethau fel rhan o'u hymateb i'r pandemig. Bellach mae angen i ni fonitro'r newidiadau hyn wrth i'r GIG ledled Cymru geisio ailsefydlu gofal arferol i bobl ar yr un pryd ag ymdrin â'r ansicrwydd sy'n deillio o'r pandemig firws corona.

Byddwn yn ailgychwyn ymweliadau a digwyddiadau lle byddwn yn siarad yn uniongyrchol â'r cyhoedd, unwaith y bydd yn ddiogel ac yn briodol inni wneud hynny yng ngoleuni cyfyngiadau pellter cymdeithasol.

Ardal Sir Benfro

Mae Sir Benfro yn sir yn ne-orllewin Cymru, wedi'i ffinio â Sir Gaerfyrddin i'r dwyrain a Ceredigion i'r gogledd-ddwyrain. Mae ganddo boblogaeth o 125,025. Ei phrif dref yw Hwlfordd, lle mae Ysbyty Llwynhelyg. Mae dau ysbyty Cymunedol yn y sir, un yn Dinbych-y-pysgod a'r llall yn Noc Penfro. Mae yna 16 meddygfa, mae hyn yn cynnwys meddygfeydd cangen.

Blaenoriaethau Ardal Sir Benfro

Yn yr un modd â phwyllgorau ardal CIC eraill, nod ein haelodau gwirfoddol yn Sir Benfro oedd monitro gwasanaethau yn ei ardal dros y flwyddyn i ddod. Roedd hyn yn mynd i gynnwys gofal sylfaenol, gofal aciwt, iechyd meddwl ac anableddau dysgu ynghyd â gofal cymunedol a deintyddiaeth. Ein cynllun oedd edrych yn benodol ar:

- Rhyddhau
- Uned asesu lawfeddygol
- Gwasanaethau menywod a phlant
- Wardiau 9 a 10
- Amseroedd cyfeirio a thriniaeth
- Apwyntiadau cleifion allanol
- Polisi mynediad meddygon teulu

Unwaith eto, bu'n rhaid addasu cynlluniau'r pwyllgor bellach yng ngoleuni pandemig firws corona sydd wedi arwain at newidiadau

sylweddol yn y gwasanaethau gofal iechyd ar draws y tair sir yn Hywel Dda. Bellach bydd angen newid ein prif ffocws ar gyfer eleni i ystyried yr effaith y mae'r newidiadau hyn wedi'i chael, yr hyn y mae pobl yn ei ddweud wrthym am y GIG fel y mae ar hyn o bryd a sut mae math newydd o normal yn mynd i gael ei wireddu, gan ystyried yr hyn y mae pobl Sir Benfro yn teimlo sy'n bwysig iddyn nhw.

Felly bydd aelodau CIC Sir Benfro yn addasu eu cynllun gwaith i fodloni'r gofynion y mae'r pandemig byd-eang wedi'u gosod arnom, i fonitro a chraffu ar wasanaethau iechyd mewn ffordd wahanol iawn. Er mwyn ein galluogi i wneud hyn, bydd yn rhaid i ni newid ein ffyrdd o weithio hefyd ac mae hyn yn creu darlun deinamig iawn i ni yn y misoedd i ddod.

Ar draws y tair sir, byddwn yn monitro profiad cleifion ac yn craffu ar Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwlans Cymru trwy ein gwaith pwyllgor, gan sicrhau bod YGAC yn clywed unrhyw adborth gan gleifion y mae'r CIC yn ei dderbyn. Bydd y gweithgaredd hwn hefyd yn cael ei ddylanwadu gan unrhyw newidiadau sy'n codi o sefyllfa pandemig firws Corona.

Yn olaf, gan gofio bod pobl sy'n byw yn ardal Hywel Dda hefyd yn defnyddio gwasanaethau iechyd mewn meysydd eraill, ni fyddwn yn anwybyddu'r rhain. Rydym yn gwybod, am wahanol resymau, bod angen i bobl deithio rhai pellteroedd weithiau i gael gofal arbenigol oherwydd efallai na fydd unrhyw opsiynau lleol priodol. Byddwn yn parhau i weithio gyda CICau eraill ar lefel ranbarthol a chenedlaethol, lle nodir hynny i sicrhau bod gwasanaethau o'r fath yn cael eu craffu, eu monitro ac yn ystyried barn y bobl sy'n eu defnyddio.

Ynglŷn â'ch Cyngor Iechyd Cymuned

CIC Hywel Dda yw llais annibynnol pobl yn Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro sy'n defnyddio gwasanaethau'r GIG. Rydym yn cynnwys pobl leol sy'n gweithredu fel llygaid a chlustiau cleifion a'r cyhoedd. Rydym yn annog ac yn cefnogi pobl i gael llais wrth ddylunio a darparu gwasanaethau'r GIG.

Rydym yn darparu cyswllt pwysig rhwng y rhai sy'n cynllunio ac yn darparu gwasanaethau'r GIG, y rhai sy'n ei archwilio a'i reoleiddio a'r rhai sy'n ei ddefnyddio.

Mae ein CIC yn cynnwys 36 aelod gwirfoddol, pobl leol sy'n gwirfoddoli eu hamser i arwain ein gwaith ac ymgymryd â gweithgareddau ar eich rhan.

Penodir ein haelodau yn unol â'n rheoliadau statudol. Mae gennym hefyd y gallu i gyfethol aelodau o'n cymunedau i gefnogi ein gwaith; ar hyn o bryd mae gennym nifer o aelodau cyfetholedig.

Mae gan ein CIC hefyd dîm bach o staff taledig. Mae rhestr lawn o'n haelodau a'n staff ar gael yn Atodiadau 1 a 2.

Gwneud gwahaniaeth drwy ein gweithgareddau

Mae gan y CIC bedair prif swyddogaeth y gellir eu disgrifio fel:

Ymweld a chraffu yn systematig gwasanaethau iechyd lleol

galluogi defnyddwyr y GIG i godi pryderon am y gwasanaethau y maent yn eu derbyn trwy **Wasanaeth Eiriolaeth Cwynion Annibynnol**

cynrychioli buddiannau cleifion a'r cyhoedd wrth gynllunio a chytuno ar **newidiadau i wasanaeth** y GIG

ymgysylltu'n barhaus â'r cymunedau yr ydym yn eu cynrychioli a'r darparwyr gwasanaeth iechyd sy'n gwasanaethu'r cymunedau hynny

Ein llywodraethu

Mae'r ffordd yr ydym yn trefnu ein hunain i gyflawni ein gweithgareddau wedi'i nodi mewn rheoliadau a basiwyd gan Senedd Cymru.

Mae'r gweithgareddau a wnawn ar eich rhan yn cael eu cydlynu a'u goruchwyllo gan ein 3 phwyllgor lleol yn siroedd Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro.

Gyda'i gilydd mae'r rhain yn rhan o'n Cyngor Llawn.

Gallwch ddarganfod mwy am sut rydyn ni'n trefnu ein hunain ar ein gwefan, gan gynnwys manylion ein cyfarfodydd.

Cyfrifoldeb ein Prif Swyddog yw rheolaeth weithredol o ddydd i ddydd.

Rydym yn un o 7 CIC yng Nghymru. Mae pob CIC yn cael ei oruchwyllo gan Fwrdd Cynghorau Iechyd Cymuned yng Nghymru.

Mae Bwrdd y Cynghorau Iechyd Cymuned yn gosod safonau cenedlaethol ar gyfer holl weithgareddau CIC ac yn monitro ac yn rheoli ein perfformiad yn erbyn y safonau hyn.

Mae'r safonau'n nodi pa lefel o wasanaeth y gallwch ei ddisgwyl gan ein CIC wrth i ni gyflawni ein gweithgareddau ar eich rhan.

Ein gweledigaeth

Mae pobl yn Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro yn gwybod y gallant rannu eu barn a'u profiadau o'r GIG yn hawdd ac maent yn cydnabod y gall gwneud hynny gael dylanwad gwirioneddol ar siâp gwasanaethau gofal iechyd.

'Mae pobl yn deall ac yn gwerthfawrogi rôl Cyngor Iechyd Cymuned Hywel Dda wrth eu cefnogi i gael eu clywed ac wrth gynrychioli buddiannau cyfunol cleifion a'r cyhoedd.'

Ein fframwaith strategol

Er mwyn helpu i wireddu ein gweledigaeth, mae mudiad CIC yng Nghymru wedi cytuno ar fframwaith strategol sy'n ymgorffori 5 blaenoriaeth allweddol. Mae'r blaenoriaethau hyn yn sail i'n cynlluniau a'n gweithgareddau.

Gwneud i bob llais gyfrif

Gwella ein dylanwad a'n henw da

Adeiladu a datblygu diwylliant dysgu a gwerthoedd effeithiol

Gwerthfawrogi ein haelodau a'n staff

Cryfhau ein llais cenedlaethol

Ein hamcanion cydraddoldeb

Er mwyn ein helpu i gyflawni ein blaenoriaethau allweddol, rydym hefyd wedi nodi'r amcanion cydraddoldeb hyn:

- Byddwn yn gweithio gydag eraill i ddod o hyd i ffyrdd gwell o glywed gan bawb, gan gynnwys y rhai sydd yn y sefyllfaoedd mwyaf agored i niwed a'r rhai na fyddai eu llais yn cael ei glywed fel arall
- Byddwn yn addasu ein dulliau i gyrraedd y rhai y mae eu gofal yn cael ei ddarparu y tu allan i'r ysbyty ac yn datblygu ein hadnoddau a'n gwasanaethau eiriolaeth i sicrhau eu bod ar gael yn hawdd, ar gael yn eang ac yn berthnasol.
- Byddwn yn datblygu ein cynlluniau gyda'r cyhoedd a gyda'n partneriaid fel eu bod yn canolbwyntio ar y pethau sydd bwysicaf ac yn cael y siawns orau o wneud gwahaniaeth.
- Byddwn yn adeiladu ar ein partneriaethau presennol ac yn ffurfio rhai newydd lle mae cydweithio yn cynyddu ein siawns o wneud gwahaniaeth.
- Rhaid i'n haelodaeth adlewyrchu amrywiaeth y cymunedau y maent yn eu cynrychioli a'u cefnogi. Byddwn yn monitro ein haelodaeth ac yn datblygu ffyrdd wedi'u targedu a mwy cynhwysol o recriwtio aelodau newydd fel ein bod yn dod yn fwy cynrychioliadol.

Penderfynu beth rydyn ni'n ei wneud a sut rydyn ni'n ei wneud

Wrth benderfynu ar ein gweithgareddau ar gyfer 2020-2021 gwnaethom ofyn i bobl ddweud wrthym beth oedd fwyaf pwysig iddynt am wasanaethau'r GIG yn Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro. Gwnaethom hyn trwy siarad â phobl yn uniongyrchol mewn ystod o ddigwyddiadau lleol; trwy'r cyfryngau cymdeithasol a thrwy ein gwefan a'n cylchlythyr. Ochr yn ochr â hyn, gwnaethom hefyd ystyried tystiolaeth o ystod o ffynonellau:

- Ffurflenni arolwg a sylwadau o'n hymweliadau
 - Gwybodaeth gan ein Gwasanaeth Eiriolaeth Cwynion
 - Ymholiadau gan aelodau'r cyhoedd trwy gydol y flwyddyn
 - Llythyrau gan unigolion a grwpiau cymunedol
 - Adroddiadau a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Iechyd
 - Adroddiadau a gyhoeddwyd gan sefydliadau eraill y GIG
 - Adroddiadau a gyhoeddwyd gan gyrff eraill
 - Ein trafodaethau pwyllgor lleol
-

Themâu a blaenoriaethau allweddol ar draws Hywel Dda

Gwnaethom edrych ar wybodaeth o ystod o ffynonellau i'n helpu penderfynu beth y gallem ganolbwyntio arno o ran ein blaenoriaethau allweddol yn 2020-2021. Wrth wneud y penderfyniadau hyn, roedd yn rhaid i ni ystyried y ffaith na allwn gwmpasu pob agwedd ar ofal iechyd.

Yn ogystal, ni ellir anwybyddu pandemig firws corona a bydd yn dylanwadu'n sylweddol ar ein gwaith ar gyfer y flwyddyn i ddod. Cyn gynted ag y mae firws corona wedi effeithio ar fywydau beunyddiol pawb, mae'n rhaid i ni nawr ailfformiwleiddio ein cynlluniau.

Nid yw hyn yn golygu y byddwn yn diystyru'r cynllun a oedd gennym cyn y pandemig firws corona ond yn lle hynny, bydd yn rhaid i ni ail-flaenoriaethu trwy gydol y flwyddyn, gan gymryd agwedd ystwyth ac ymatebol at y pethau sy'n bwysig i'r bobl yn ein tair sir.

Wrth wneud penderfyniadau am ein blaenoriaethau, roedd yn rhaid i ni feddwl yn wreiddiol:

- Y pethau y mae'n rhaid i ni eu gwneud fel rhan o'n rhwymedigaethau statudol
- Newidiadau wedi'u cynllunio yn cael eu hystyried o fewn gwasanaethau iechyd lleol a allai effeithio ar bobl yn ein hardal, lle gallwn gael dylanwad
- Yr hyn a ddywedwyd wrthym gan y bobl yr ydym yn eu cynrychioli ac yn gweithio gyda nhw
- Beth mae cyrff y GIG yn ei ddweud wrthym am eu cynlluniau yn ystod y flwyddyn

- Yr hyn yr ydym wedi'i weld neu ei glywed yn ystod ein cyfarfodydd, presenoldeb mewn pwyllgorau ac ymweliadau
- Pobl nad ydym yn clywed ganddynt yn aml iawn ac y gallai fod angen i ni estyn allan atynt
- Newidiadau posibl o fewn CICau eu hunain ledled Cymru a fydd yn effeithio ar ein cynhwysedd
- Gwaith yr ydym wedi'i ddechrau mewn blynyddoedd blaenorol, lle mae angen i ni ddarganfod mwy a chymryd camau pellach.
- Gweithio tuag at ein hamcanion cydraddoldeb trwy gynnwys cymaint o bobl â phosibl trwy addasu ein ffyrdd o weithio i ganiatáu i hyn ddigwydd
- Gwaith y mae'n rhaid i ni ei wneud ochr yn ochr â CICau eraill a chyrrff eraill fel rhan o ddull cydweithredol

Cyn sefyllfa firws corona, gwnaethom barhau i glywed am anawsterau wrth gael apwyntiadau meddyg teulu. Byddwn yn parhau i fonitro'r sefyllfa yn yr hyn a elwir yn "Gofal Sylfaenol" ar draws y tair sir i weld a yw'r sefyllfa hon yn newid, yn enwedig nawr bod cael apwyntiad hyd yn oed yn fwy heriol ac weithiau mae pobl yn poeni mwy am fynd at y meddyg teulu.

Ochr yn ochr â hyn, roeddem yn gwybod pan na fydd pobl yn gallu cael apwyntiadau meddygon teulu, weithiau eu bod yn troi at ddefnyddio adrannau damweiniau ac achosion brys yn lle. Mae'r rhain yn parhau i fod yn ganolbwynt i'n craffu oherwydd gwyddom fod pobl yn aml yn wynebu arosiadau hir mewn adrannau damweiniau ac achosion brys.

Unwaith eto, mae angen i bobl gyrchu adrannau damweiniau ac achosion brys hyd yn oed pan fydd firws Corona yn gwneud y sefyllfa'n fwy cymhleth ac rydym am gael y wybodaeth ddiweddaraf am hyn.

Lle mae heriau o ran cael apwyntiadau meddygon teulu, rydym ni'n gwybod bod yn rhaid i bobl ddefnyddio'r gwasanaeth tu allan o Oriau weithiau pan fyddant yn mynd yn sâl a bod eu Meddygfa Teulu ar gau. Byddwn yn parhau i graffu ar hyn oherwydd ein bod yn gwybod bod Byrddau Iechyd ledled Cymru wedi cael anawsterau wrth staffio'r Gwasanaeth Tu Allan o Oriau.

Yn gysylltiedig â hyn i gyd, cyn y pandemig firws Corona, clywsom yn rheolaidd fod gwelyau ysbyty yn llawn a bod anawsterau cael cleifion adref o'r ysbyty.

Arweiniodd diffyg opsiynau gofal cymunedol neu becynnau cymorth at bobl yn aros yn yr ysbyty yn hirach nag yr oedd angen iddynt ei wneud.

Os gall pobl fynd allan o'r ysbyty yn fwy effeithlon, mae hyn yn rhyddhau gwelyau i eraill. Bydd y mater hwn yn parhau i'w craffu gan ein bod yn gwybod bod yn rhaid i'r Bwrdd Iechyd ryddhau gwelyau i ddelio â'r nifer disgwylidig o bobl â firws Corona.

Mae gwasanaethau iechyd meddwl wedi bod yn amlwg yn y wasg a'r cyfryngau cymdeithasol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Gwyddom fod y Bwrdd Iechyd yn trawsnewid ei ddarpariaeth iechyd meddwl i ddarparu gofal gwell, mwy ymatebol. Serch hynny, rydym yn dal i glywed nad yw gofal iechyd meddwl cymunedol yn gweithio i ddiwallu anghenion pobl. Byddwn yn parhau i fonitro hyn ac yn benodol y ffordd y mae gwasanaethau iechyd lleol yn mynd i'r afael ag anghenion pobl mewn argyfwng. Gyda phellter cymdeithasol bellach yn rhan o'n hiaith bob dydd, mae angen i ni ddeall sut mae hyn yn teimlo i bobl sydd angen cefnogaeth.

Yn anffodus, mae gwasanaethau mamolaeth ledled y DU wedi bod yn ganolbwynt sylw sylweddol yn y cyfryngau yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Gwnaethom gefnogi corff arolygiaeth i

fonitro hyn yn ystod 2019/2020. Yn ogystal â hyn, rydym wedi ymweld â phob uned famolaeth ar draws pob un o'n tri ysbyty. Byddwn yn cadw hyn ar ein rhestr wylio, gan edrych ar ffyrdd y gallwn ein helpu i ddeall sut beth yw cael babi pan fydd gwasanaethau mamolaeth wedi gorfod newid i ddelio â firws Corona.

Rydym yn parhau i weithio ar ein prosiect cyfredol i fapio profiad pobl â chanser sydd â gofal a thriniaeth ar draws mwy nag un bwrdd iechyd. Rydym yn deall, pan ddarperir gofal ar draws ffiniau gofal iechyd, y gallai hyn effeithio ar brofiad cleifion ac rydym am ddeall hyn yn well. Rydym hefyd yn gwybod pan fu'n rhaid newid gofal pobl yn gyflym, er mwyn eu cadw'n ddiogel, mae hyn wedi bod yn gythryblus ac yn peri pryder. Rydym eisiau gwybod sut mae hyn yn cael ei reoli, wrth symud ymlaen.

Byddwn yn parhau â'n gwaith prosiect gydag Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru i weld beth yw barn pobl am rai o'r ffyrdd newydd o weithio sy'n cael eu defnyddio i reoli gofynion cynyddol ac amgylcheddau gwaith heriol iawn.

Yn 2019-2020, fe wnaethon ni estyn allan at bobl ifanc gyda'n harolwg orthodonteg. Roeddem am ddarganfod mwy am brofiad pobl ifanc o ofal iechyd ac rydym yn bwriadu parhau i adeiladu cysylltiadau â grwpiau ieuenctid ac ysgolion i sicrhau bod gan ddefnyddwyr ifanc y GIG lais hefyd. Nid yn unig y byddan nhw'n defnyddio gofal iechyd yn y dyfodol ond nhw hefyd yw'r bobl a fydd yn ei staffio ac yn ei redeg dros eraill. Rydym yn ymwybodol eu bod hwythau hefyd yn wynebu ansicrwydd gyda'u gofal iechyd ac rydym hefyd eisiau clywed eu barn wrth i bethau newid yn gyflym.

Yn olaf, ar ôl adolygu ein gwybodaeth am gwynion, rydym yn ymwybodol bod dementia yn effeithio ar fywydau llawer o bobl. I'r rhai sy'n profi dementia eu hunain yn ogystal â'u teuluoedd

sy'n ceisio eu cefnogi, rydym am nodi'n benodol y problemau y mae pobl yn eu hwynebu yn ogystal â'r atebion sydd ar gael weithiau ac y mae angen iddynt ehangu. Er bod y byd gofal iechyd wedi newid yn gyflym dros yr ychydig fisoedd diwethaf, mae angen ystyried anghenion pobl â salwch cynyddol fel rhan o'r darlun esblygol hwn.

Blaenoriaethau allweddol Cymru gyfan (a gyflawnir gan bob CIC yng Nghymru)

Mae CICau yn gweithio gyda'i gilydd i yrru gwelliant a dylanwadu ar bolisi yn genedlaethol. Rydym yn gwneud hynny lle bynnag y mae ein prosesau cynllunio yn nodi blaenoriaethau a materion a rennir sy'n effeithio ar bobl ledled Cymru, a lle bydd gweithio gyda'n gilydd yn cynyddu ein heffaith i'r eithaf.

Yn ystod y flwyddyn, mae pobl ledled Cymru wedi dweud wrth CICau y pethau maen nhw'n poeni fwyaf amdanyn nhw.

Yng nghyd-destun digwyddiadau ar hyn o bryd ac mewn ymateb i bryderon a glywsom gan bobl, yn ystod 2020-2021 byddwn nawr yn gweithio gyda'n gilydd a chydag eraill i edrych ar sut mae'r GIG yng Nghymru yn delio â phandemig firws Corona a'i sefyllfa newidiol. O gofio'r 4 niwed a drafodwyd gan Brif Swyddog Meddygol Cymru, bydd CICau yn ystyried sut mae gwasanaethau'r GIG yn ymateb i'r sefyllfa ddigynsail hon. Mae angen i ni nodi beth mae hyn yn ei olygu i bobl cyn, yn ystod ac ar ôl y pandemig a sut mae wedi effeithio ar eu profiadau gofal iechyd.

Ymateb i faterion wrth iddynt godi

Oherwydd bod ein haelodau gwirfoddol yn byw yn y cymunedau y maent yn eu cynrychioli, rydym yn aml yn gallu gwrandao ar bryderon a materion lleol wrth iddynt godi fel y gallwn ymateb yn gyflym ac yn briodol.

Mae angen cefnogaeth barhaus ein gwasanaeth eirioli cwynion ar rai pobl sy'n cysylltu â ni. Efallai y bydd gan eraill fater penodol y gellir mynd i'r afael ag ef ar unwaith. Rydym wedi datblygu perthnasoedd da gyda'r GIG fel y gallwn helpu i ddatrys problemau lle bo hynny'n bosibl yn gynnar.

Weithiau bydd angen gweithredu ymhellach ar fater a godir gyda ni, efallai trwy ddarganfod mwy gan ein bwrdd iechyd, trwy graffu yng nghyfarfodydd ein pwyllgor CIC, neu trwy gynnal ymweliad i weld a yw pryder a godir gyda ni yn cael ei rannu gan eraill.

Sut allwch chi leisio'ch barn neu gymryd rhan

Rydym bob amser yn awyddus i glywed gan unrhyw un sydd eisiau rhannu eu barn a'u profiadau am wasanaethau'r GIG. Gallwch gysylltu â ni gan ddefnyddio unrhyw un o'r manylion sydd wedi'u cynnwys ar ddiwedd y cynllun hwn. Gallwch hefyd ddweud wrthym a hoffech i ni eich cynnwys ar ein rhestr ddsbarthu ar gyfer arolygon a diweddariadau

Os ydych chi'n rhan o grŵp neu sefydliad ac yr hoffech chi weithio gyda ni ar unrhyw un o'n gweithgareddau, byddem ni wrth ein bodd yn clywed wrthoch chi. Rydym hefyd yn hapus i ddod i glywed gan unrhyw grwpiau sydd â stori i'w rhannu am unrhyw agwedd ar wasanaethau'r GIG. Rydym yn cyhoeddi calendr o gyfarfodydd ar ein gwefan fel y gallwch weld pryd a ble y byddwn yn trafod materion allweddol sy'n effeithio ar wasanaethau'r GIG.

Cynhelir ein cyfarfodydd pwyllgor yn gyhoeddus felly mae croeso i chi ddod. Rhwng wybod i ni os hoffech dderbyn set o

bapurau pwyllgor ymlaen llaw.

Mae gennym gylchlythyr misol yr ydym yn ei ddsbarthu'n electronig i ystod o sefydliadau ac os oes gennych ddi-ddordeb mewn derbyn copiau o hyn yn rheolaidd, cysylltwch â ni fel y gallwn gael hwn i chi.

Efallai y byddwch hefyd am gael y wybodaeth ddiweddaraf am ein cyfrifon Twitter a Facebook ar gyfryngau cymdeithasol fel y gallwch chi roi eich barn i ni, cymryd rhan mewn arolygon neu ddod i'n cyfarfod pan rydyn ni allan.

Rydyn ni'n cyhoeddi adroddiad blynyddol sy'n rhoi cyfrif llawn o'r gwaith rydyn ni wedi'i wneud a sut y gwnaeth wahaniaeth.

**Ac... rydyn ni bob amser yn chwilio am aelodau newydd!
Mae mwyafrif helaeth ein gwaith yn cael ei wneud gan wirfoddolwyr lleol sydd â diddordeb mewn helpu eu cymunedau i leisio barn ar sut mae eu GIG yn cael ei ddylunio a'i ddarparu. Os gallech chi sbario peth amser dros 3-5 diwrnod y mis, cysylltwch â ni.**

Sut i gysylltu â ni

SWYDDFA ABERYSTWYTH

Adeilad Llywodraeth Cymru, Rhodfa Padarn, Llanbadarn Fawr,
Aberystwyth, Ceredigion SY23 3UR

SWYDDFA CAERFYRDDIN

Suite 5, Ty Myrddin, Heol yr Hen Orsaf, Caerfyrddin SA31 1BT

SWYDDFA ABERDAUGLEDDAU

Suite 18 Cedar Court, Parc Busnes Havens Head,
Aberdaugleddau, Sir Benfro, SA72 3LS

01646 697610

hyweldda@waleschc.org.uk
HDDComplaints.advocacy@waleschc.org.uk

www.communityhealthcouncils.org.uk/HYWELDDA

@HYWELDDACHC

Atodiad 1

Aelodaeth Cyngor Llawn

Aelodau o Gyngor Iechyd Cymuned Hywel Dda ar 31 Mawrth 2020		
Sir Gaerfyrddin	Ceredigion	Sir Benfro
Awdurdod Lleol		
Cyng Ann Davies	Cyng Elizabeth Evans	Cyng David Bryan
Cyng Ieuan Wyn Davies	Cyng Lyndon Lloyd	Cyng Ken Rowlands
Cyng Ken Lloyd	Cyng Alun Williams	Cyng Steve Yelland
Trydydd Sector		
Ken Jones	Pat Bates	Dr Barbara Wilson
Maureen Webley	Marjorie Fogg	Swydd wag
Barry Williams	Swydd wag	Swydd wag
Penodiadau Llywodraeth Cymru		
Mansell Bennett	Carol Bainbridge	John Harvey
Dr Pauline Griffiths	Jarrold Thomas	Margaret Povey
Patricia Neil	Diane Richards	Lindsay Moran
Edward Halling	Gwenda Williams	Pamela Parsons

Cynllun Gweithredol CIC Hywel Dda 2020-2021

Paul Mason	Hugh Hughes	Dr Sam Lewis
Christine Clarke	Phillip Jones	Ian Phillips
Aelodau Cyfetholedig		
John Geary	Dr Gabrielle Heathcote	Ellinor Morgan
Swydd wag	Swydd wag	David Williams
Swydd wag	Swydd wag	

Atodiad 2

Staff cymorth CIC

Tîm	Swyddi llawn amser (**CAC – Cyfwerth ag Amser Cyfan)
Prif Swyddog	1 CAC
Dirprwy Brif Swyddog	1.6 CAC
Eiriolwyr Cwynion	2 CAC
Rheolwr Busnes	1 CAC
Swyddogion Cymorth Eiriolaeth	1 CAC
Tîm gweinyddol	1.69 CAC
Swyddogion Ymgysylltu â Chleifion a'r Cyhoedd	1.6 CAC
Cyfanswm	9.89 CAC

Atodiad 3

Cyllid

Pennawd cyllideb	Cyllideb
Sefydlog	425,649
Amrywiol	35,326
Dyranriad cyffredinol	460,975

Cyngor Iechyd Cymuned Hywel Dda

Suite 5

Llawr 1af

Ty Myrddin

Caerfyrddin

SA31 1BT